

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/16926-59
Saksbehandler Mia Smørdal Krokvik

Utvalg	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda	12.11.2024
Ungdommens fylkesutvalg 2024	13.11.2024
Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	
Administrasjonsutvalget	26.11.2024
Fylkestinget	10.12.2024

4-årig tilbudsstruktur for offentlige videregående skoler i Agder - skoleårene 2025/2026-2028/2029

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Hovedutvalg for utdanning og folkehelse vedtar forslag til 4-årig tilbudsstruktur for de offentlige videregående skolene i Agder, slik det foreligger i vedlagte tabeller. Forslaget ivaretar arbeidslivets behov, elevenes ønsker og er tilpasset gjeldende skolestruktur og skolenes kapasitet.
2. Det stilles krav om 67% oppfylling for igangsetting av klasser. Det gjøres unntak for klasser etter kriteriene beskrevet i denne saken.
3. Det er innarbeidet en effektivisering på 5 mill. i tilbudsstrukturen for 2025/26. Det planlegges med ytterligere 10 millioner effektivisering etter kriterier beskrevet i økonomikapittelet. Disse vil bli lagt frem for hovedutvalg for utdanning og folkehelse i april.
4. Endringer etter innsøking gjøres etter kriterier for dimensjoneringen, slik de kommer frem i denne sak. En eventuell økning i antall klasser, vil medføre at de økonomiske rammene må økes ytterligere.
5. Endringer utover det som ligger i kriteriene for behandling av tilbudsstruktur i punktene over, vil det blir lagt frem for hovedutvalg for utdanning og folkehelse i april.

Vedlegg

Høringsdokument – 4-årig tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - skoleåret 2025/2026-2027/2028

Rapport -Ståstedsanalyse skoler Kristiansandsregionen 2024

Tabell 4-årig tilbudsstruktur 2526 til 2829, sortert på skole

Tabell 4-årig tilbudsstruktur 2526 til 2829, sortert på programområde

Antall aktive deltakere i modulstrukturert opplæring

Oppdatert - Sammendrag høringssvar 4-årig tilbudsstruktur1

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Lillesand videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Bykle

kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra klubben i Utdanningsforbundet på Sam Eyde videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Lisa Norby

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Tvedestrand videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Dahlske videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Tvedestrand kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Kvadraturen videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar - saksframlegg med vedtak fra Valle kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Kristiansand katedralskole Gimle - barn og ungdom

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Setesdal videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra NHO Agder

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Mandal videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Gunleik Rostøl

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Norsk sykepleieforbund ved Dahlske videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra NSF ved Tvedestrand videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra NHO Elektro Sørlandet

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra miljøteam (fagforbundet) LO ved Dahlske videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Utdanningsforbundet ved Dahlske videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Utdanningsforbundet Agder

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar (saksframlegg med vedtak) fra Setesdal interkommunalt politisk råd

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Fagforbundet ved Tvedestrand videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Åmli kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Tangen videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Gjerstad kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Sam Eyde videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra elever ved restaurant- og matfag vg. 2 på Tangen videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Line Aasgaard

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra ansatte på Kristiansand katedralskole Gimle, helse- og oppvekstfag

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Lyngdal kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Risør

videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Eilert Sundt

Videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Vennesla

videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - saksutskrift fra Åseral kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra LO Agder

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Tvedestrand videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Fagforbundet avd. 499

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra

Utdanningsforbundet med ansatte, ved Søgne videregående

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra fra KS Agder

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Søgne

videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Evje og Hornnes kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Vegårshei kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Risør kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra UDF

Kvadraturen videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra

Utdanningsforbundet Evje og Hornnes

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Flekkefjord kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Vågsbygd videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Kristiansand katedralskole Gimle

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Kristiansand kommune

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Byremo videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Flekkefjord videregående skole

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar Vågsbygd videregående skole

Høringssvar 4-årig tilbudsstruktur 2025/2026 - Laila Hoelstad

Tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder - 2025/2026 - høringssvar fra Grimstad kommune

Høringsinnspill fra Farsund kommune - 4-årig tilbudsstruktur og utredning av inntaksmodeller

Innspill til høring om inntaksforskrift og 4-årig tilbudsstruktur fra lokallaget

Utdanningsforbundet Risør 240924

Høringsinnspill fra IMS

Sammendrag

Tilbudsstrukturen for videregående opplæring er en viktig sak og er avgjørende for hvordan utdanning skal bidra til å nå målene i Regionplan Agder 2030.

Det vil på sikt være endringer i antall elever i aldersgruppen 15-17 år. Prognosene tilsier at vi vil nå en topp de neste to til fire årene.

For å kunne planlegge mer helhetlig og fremtidsrettet legges tilbudsstrukturen nå frem en 4-årig tilbudsstruktur som skal rulleres årlig.

Ny opplæringslov gir utvidede rettigheter til videregående opplæring for både ungdom og voksne. Dette påvirker tilbudsstrukturen.

Forslaget om å videreføre dagens inntaksmodell ligger til grunn for saken.

Norconsult har igangsatt et arbeid hvor skolestrukturen og tilbudsstrukturen i Agder skal gjennomgås.

I tillegg til justeringer opp og ned på allerede eksisterende tilbud på den enkelte skole, foreslås det å flytte enkelte utdanningsprogram mellom skoler i Kristiansandsregionen. I tillegg foreslås det å flytte studiespesialiserende fra Risør vgs. til Tvedestrand vgs.

Forslaget for skoleåret 25/26 medfører en økning med 1,5 grupper sammenliknet med faktisk igangsatte grupper skoleåret 2024/25. Det er imidlertid en økning på 15,5 grupper sammenliknet med fjorårets tilbudsstruktursak.

Saksopplysninger

Tilbudsstrukturen skal bygge opp under målene i Regionplan Agder 2030. Videre skal skoletilbudet bidra til å dekke arbeidslivets behov og øke gjennomføringen av videregående opplæring. Agder fylkeskommune er ambisiøse på vegne av landsdelen og vi er ambisiøse på vegne av elevene våre. Derfor er det satt et mål om at alle elever skal fullføre videregående skole i henhold til planlagt kompetanse. Det stilles store krav til oss som skoleeier for å sikre at hver enkelt elev får en opplæring som gjør dem i stand til å fullføre, og den nye Opplæringsloven som trådte i kraft 01.08.24 har gitt oss flere gode verktøy for å nå dette målet. Utvidelse av ungdomsrett, videregående opplæring for voksne (VOV), utvidet rett til omvalg, rett til meropplæring, rett til rekvalifisering, samt retten til å bruke lengre tid vil alle være viktige brikker for å nå målet om at alle skal fullføre. For vi trenger hver eneste en for å trygge velferdsstaten. Tilbudsstrukturen danner grunnlaget for hvordan vi skal gjøre dette.

Tilbudsstrukturen er en del av en større helhet som er kompleks og med flere avhengigheter. Tilbudsstruktur og dimensjonering skal fungere med de skolebygg og

verksteder vi har, og den skal fungere med inntaksforskriften. Det er fylkeskommunedirektørens ønske i høyere grad å knytte skole- og tilbudsstruktur sammen med dimensjonering og inntaksforskrift. For å kunne planlegge mer helhetlig og fremtidsrettet legges det nå frem en 4-årig tilbudsstruktur som skal rulleres årlig. År 1 og 2 skal være så konkrete som mulig, mens år 3 og 4 skal sette en retning i tråd med arbeidslivets behov.

For bedre å kunne dekke arbeidslivets behov for rekruttering fremover, er vi avhengig av å utvikle samarbeidet mellom skole og arbeidsliv på måter som kan bidra til at alle elever motiveres til å realisere sitt potensiale og kvalifiserer seg for arbeid og livet etter skolen.

Det vil på sikt være endringer i antall elever i aldersgruppen 15-17 år. Prognosene tilsier at vi vil nå en topp de neste to til fire årene. Tallene flater deretter ut og skal samlet sett synke gradvis. Nedgangen vil variere i de ulike inntaksregionene. Hovedtendensen er at nærmest samtlige inntaksregioner vil få et betydelig fall i elevgrunnetallet, med unntak av Kristiansand og til dels Vennesla. I Kristiansand har vi allerede en høy kapasitetsutnyttelse totalt sett, men det er noen skjevheter mellom skolene. KKG er overfylt, mens det er noe ledig kapasitet på Vågsbygd, Søgne og Kvadraturen. Vi har derfor tatt noen grep for å få til en bedre fordeling for å utnytte kapasiteten på den enkelte skole bedre. I tillegg utnytter vi ledig kapasitet på skolene rundt Kristiansand for å få plass til alle elevene. Dette må vi også gjøre de nærmeste årene.

Videregående må ta noen grep for å ivareta kvalitet og forutsigbarhet for både elever, ansatte og arbeidsliv. Vi gjør det ved å styrke tilbudene i hver enkelt region, selv om vi må redusere utdanningstilbudet ved enkelte skoler.

Norconsult har igangsatt et arbeid hvor skolestrukturen i Agder skal gjennomgås. Det er nødvendig å se på hvordan vi møte utdanningsbehovet i Agder under ett. Alle skolebygg vil bli kartlagt i forhold til kapasitet og Norconsult vil også gjøre vurderinger av hvilke utdanningstilbud som bør legges på de ulike skolene. Det legges opp til at endelige beslutninger rundt Flekkefjord videregående skole, studiested Kvinesdal og Risør videregående skole tas etter denne gjennomgangen. Dette arbeidet er planlagt ferdigstilt januar/februar 2025. Det foreslås å avvente opprettelse av nye tilbud i tilbudsstrukturen til Norconsults rapport foreligger, for å få et bedre helhetsbilde av hvilke tilbud som legges hvor. Når rapporten foreligger vil denne legges til grunn for neste revidering av den 4-årige tilbudsstrukturen for å kunne ta høyde for de anbefalingene som kommer i rapporten.

Agder nettskole vil fra skolestart 2025 tilby videregående opplæring for ungdom og voksne på nett. Agder fylkeskommune ønsker gjennom etableringen av nettskole å tilby unge og voksne den fleksibiliteten i opplæringstilbudet som fullføringsreformen og ny opplæringslov gir dem rett til. Nettbasert opplæring kan gi unge og voksne undervisning tilpasset deres livssituasjon. Generell studiekompetanse for voksne blir et av tilbudene i oppstarten. Agder nettskole ønsker også å kunne levere utvalgte programfag på vg2 og vg3 til elever som ikke har tilbudet på sin lokale skole. Agder nettskole skal ikke erstatte dagens læringsarenaer på Agder, men være et supplement i arbeidet med å hjelpe flere til å få kompetanse.

Som ellers i fylkeskommunen, må utdanning møte de nye økonomiske rammene som krever reduserte utgifter. Det blir drøftet tiltak på flere områder i tilbudsstrukturen, noe som

blant annet omfatter en reduksjon i antallet halve klasser. Det blir også vurdert reduksjon i antall klasser/paralleller pr skole der utviklingen tilsier det, og reduksjon i antall skoler som tilbyr det enkelte utdanningsprogram der det er lave søkertall. Når søkertallene foreligger våren 2025 vil vi i dialog med skolene og etter drøfting med tillitsvalgte åpne for å ta inn flere elever i de klassene der det er forsvarlig. Det er lagt inn en endring til 67 prosent oppfylling for klasser som skal igangsettes med mindre det er spesielle forhold som tilsier det. Det er innarbeidet en effektivisering på 5 mill. i tilbudsstrukturen for 2025/26. Det planlegges med ytterligere 10 millioner effektivisering etter kriterier beskrevet i økonomikapittelet. Disse vil bli lagt frem for hovedutvalg for utdanning og folkehelse i april.

I høringsdokumentet er det grundig redegjort for sakens ulike deler og dette er vedlagt saken.

Dagens inntaksmodell, modell 2 - nærskoleprinsippet, er lagt til grunn for saken.

Medvirkning/høringsinnspill

Det har kommet inn høringssvar til tilbudsstrukturen fra alle de videregående skolene i Agder samt ulike forbund med tilknytning til skolene. Vi har også fått svar fra organisasjoner og kommuner hvor de fleste kommer med høringsinnspill som er vedtatt med flertall i politiske møter. Til slutt har vi en del enkeltpersoner/grupper.

Vedlagt ligger oppsummering av hvert høringsinnspill, samtidig som alle høringsinnspillene også ligger vedlagt i sin helhet.

Saken er også behandlet i informasjons- og drøftingsmøtet på fylkesnivå to ganger.

Kommentarer til vedlegg

Årets saksfremstilling bygger videre på vedlagt høringsdokument. Noen hovedpunkter, endret eller ny informasjon etter høringen, samt erfaringer fra inntaket og formidlingen inneværende skoleår, er belyst i selve saksfremstillingen.

Tabellene er etter ønske sortert på både skole og utdanningsprogram. Ungdoms- og voksentilbudet er samlet for å gi en god og helhetlig oversikt. Det vil i tillegg bli sendt ut excelfil til alle representantene, slik at en selv kan sortere og finne aktuelle sammenstillinger av tilbudene.

Vi har lagt inn elevtall per 1.10.2024 på de ulike tilbudene. Det er greit å være klar over at elevtall i kombinasjonsklassene kan være endret per dags dato, siden det kjøres løpende inntak for dette tilbudet.

Kriterier for planlegging av tilbudsstruktur

Følgende kriterier legges til grunn for dimensjoneringsarbeidet høsten 2024, samt justeringen av dette etter søknadsfrist våren 2025:

1. Ved planlegging av skoler og tilbudsstruktur skal kapasiteten på den enkelte skole tilpasses følgende:
 - a. søkergrunnlag
 - b. regionens kompetansebehov
 - c. mulighetene for praksis og læreplasser
 - d. økonomiske og personalmessige konsekvenser

2. Når programområdene skal fordeles, er det ønskelig med mer enn en klasse på hvert trinn på samme skole. Ønske om større avdelinger må vurderes opp mot grad av desentralisert utdanning.
3. Hovedvekten av elevene skal kunne søke sitt primære ønske i rimelig nærhet slik at det kan være mulig å bo hjemme på Vg1.
4. Eksisterende bygningskapasitet skal utnyttes før det bygges nytt, med mindre reiseavstand vurderes å være for lang for et flertall av elevene.
5. Klasser med under 67 prosent primærsekkere vurderes tatt ut av tilbudsstrukturen før prøveinntak. I denne vurderingen tas det hensyn til spesielle forhold, samt bredden og oppfylld ved skolen og i regionen totalt. Ved plassutfordringer kan det vurderes å flytte klasseressursen fra tilbud med lavt søkertall til et oversøkt tilbud. Der en flytter mellom programområder må det tas hensyn til næringslivets behov og kapasitet ved skolene.
6. Klasser som etter prøveinntak står med mindre enn 67 prosent oppfylling, igangsettes ikke med mindre det er spesielle forhold som tilsier det.

Spesielle forhold tilknyttet punkt 5 og 6 kan være:

- Videreføring av Vg2/Vg3 tilbud på studieforbereende program
- Elevene får ikke tilbud annet sted
- Ved etablering av nye eller smale tilbud, som er avgjørende for rekruttering innen aktuelt fagområdet.

Yrkesopplæringsnemnda og Hovedutvalg for utdanning og folkehelse gis en orientering om endringer, etter at søkertallene foreligger, våren 2025. Dersom det er behov for endringer utover det som kommer frem i punktene over, vil det bli lagt frem som egen politisk sak i april.

Kommentarer til tilbud til elever med ungdomsrett

Vurderinger gjort i Kristiansandsregionen

- Flytte utdanningsprogram fra KKG til Vågsbygd videregående skole

Det er pr. i dag flere elever på KKG enn det arealene tilsier og skolen selv er tydelig på at elevtallet må ned. Det må være et mål at elevtallet på KKG reduseres varig i forhold til dagens tall.

Fylkeskommunedirektøren har gjort ulike vurderinger av hvordan dette skal håndteres, både å justere ned antall grupper på flere utdanningsprogram og flytting av hele utdanningsprogram til annen skole med bedre kapasitet. Når det gjelder nedjustering av antall grupper anses ikke det som en god løsning da man da vil være tvunget til å opprette like tilbud på flere skoler for å få nok plasser de neste årene. Like tilbud på flere skoler tett på hverandre skjerper konkurransesituasjonen, noe man vil unngå. Da står man igjen med å vurdere flytting av utdanningsprogram. Av de utdanningsprogrammene som tilbys på KKG er det mest nærliggende å vurdere flytting av et av de to yrkesfaglige utdanningsprogrammene, Salg, service og reiseliv og Helse- og oppvekstfag. KKG har, som eneste skole i Kristiansand, et sterkt fagmiljø innen økonomifag. Dette er et fagmiljø som passer godt sammen

med Salg, service & reiseliv. Det anses derfor som fornuftig å beholde dette utdanningsprogrammet på KKG.

Når det gjelder Helse- og oppvekstfag er det ikke de samme bindingene til andre fagmiljøer. Det foreslås derfor å flytte Helse- og oppvekstfag til Vågsbygd videregående skole. Vågsbygd har noe ledig kapasitet og de har lenge ønsket et yrkesfag for å få en større bredde i tilbudet. Flyttingen vil kreve noen bygningsmessige tilpasninger og i dette arbeidet er det viktig å involvere fagmiljøet. Når det gjelder ansatte er det viktig å allerede nå være tydelig på at en flytting innebærer at ansatte følger med over til ny skole.

Det foreslås derfor at flyttingen skjer i skoleåret 2026/2027, slik at man får tid til å gjøre i stand lokaler og gi elever og ansatte mulighet til å forberede seg på en best mulig måte. Dette medfører at den planlagte økningen av det studiespesialiserende tilbudet på KKG utsettes med et år.

- **Samle påbyggstilbudet på færre skoler**

I høringen til denne saken ble det lansert å flytte påbygg bort fra sentrumsskolene, spesielt de som har tilbud om studiespesialisering. Flere elever oppgir at de søker yrkesfag på lavere ønsker på skoler som har påbygg for å bli russ sammen med sitt årskull, dersom de ikke kommer inn på de studiespesialiserende tilbudene som finnes på den aktuelle skolen. Ved å flytte påbygg kan man frigjøre kapasitet til å opprette flere studiespesialiserende plasser på de skolene som har søkergrunnlag for økning. Forslaget i høringen var å samle påbyggstilbudet på 2 skoler; Vågsbygd og Søgne.

Dette forslaget har mange vært opptatt av og det har kommet mange høringssvar fra personer og grupper hvor det uttrykkes bekymring knyttet til denne løsningen. Felles for disse høringssvarene er at reisevei trekkes frem som en bekymring. Fylkeskommunedirektøren står fast på prinsippet om å redusere antall skoler som tilbyr påbygg i Kristiansand, men på bakgrunn av høringssvar og kapasitetsutfordring på KKG og til dels Tangen er det gjort en ny vurdering av hvilke skoler som bør ha tilbudet. Siden det foreslås å flytte Helse- og oppvekstfag til Vågsbygd, vil det ikke være plass til påbygg der. Søgne har kapasitet, men det vil ikke være mulig å legge hele tilbudet der.

Det foreslås derfor fra skoleåret 2025/2026 å legge Vg3-påbygging til Kvadraturen vgs. Kvadraturen vgs. har lang tradisjon med å tilby påbygg, den ligger svært sentralt plassert på metroaksen og er dermed lett tilgjengelig for alle. Vg4-påbygging legges til Søgne vgs.

En eventuell overtallighet som følge av flyttingen håndteres etter fylkeskommunens overtallighetsreglement.

- **2-årig studiespesialisering ved Vågsbygd videregående skole**

Høsten 2022 ble det gjort vedtak i fylkestinget om at Agder ønsket å gjøre et forsøk med 2-årig studiespesialisering for elever med stort læringspotensiale. Det ble

derfor sendt søknad om dette til Utdanningsdirektoratet våren 2023, og denne ble godkjent våren 2024.

Siden denne godkjenningen kom såpass sent i vår, ble ikke dette tilbudet omtalt i høringsdokumentet og sto heller ikke i tabellene over forslag til tilbudsstruktur. Dette er nå lagt inn i tilbudsstrukturen fra skoleåret 2025/2026. I utgangspunktet var tilbudet tenkt lokalisert til KKG, men på grunn av tidligere omtalte kapasitetsutfordringer på KKG har vi i tilbudsstrukturen valgt å legge tilbudet til Vågsbygd vgs.

Forsøksordningen vi har fått godkjent skal gå over tre skoleår (to kull).

Tilbudet vil være søkbart for elever fra hele Agder og ha en kapasitet på 20 elevplasser. Tilbudet igangsettes kun ved tilstrekkelig oppfyllingsgrad.

Vurderinger gjort for Risør videregående skole og Tvedestrand videregående skole

- Studiespesialiserende på Risør videregående skole

Studiespesialiserende ved Risør vgs. har i inneværende år få elever. På Vg1 er det pr. 1.10.24 kun åtte elever, på Vg2 er det 21 elever og på Vg3 er det 24 elever. Av de 21 elevene på Vg2 går 18 på realfag og 3 på språk, samfunnsfag og økonomi. På Vg3 er tallene 10 på realfag og 14 på språk, samfunnsfag og økonomi. De 8 elevene på Vg1 skal også kunne velge mellom de to retningene når de kommer på Vg2. Et lavt antall elever gjør det utfordrende å sikre elevene reelle valgmuligheter i fagtilbudet. For å kunne ha en bredde i fagtilbudet som sikrer elevene reelle valgmuligheter og som sikrer et solid fagmiljø bør det være minst to paralleller per trinn på studiespesialiserende. Det lave elevtallet, spesielt på Vg1 er i så måte bekymringsfullt.

Tilbudet, slik det ligger i dag, er også svært ressurskrevende. Risør vgs. får i dag tildelt fem klasseressurser til 53 elever. På Tvedestrand vgs. har de to paralleller per trinn med studiespesialiserende. Det er ledig kapasitet i disse gruppene og elevene som i dag går på Vg1 og Vg2 studiespesialiserende på Risør vil kunne gå inn i gruppene på Tvedestrand vgs.

Når vi vurderer nedleggelsen av utdanningsprogram ved en videregående skole i lys av elevens beste, legger vi vekt på flere sentrale faktorer. For det første har programmet hatt synkende søkertall de siste årene, noe som gjør det utfordrende å opprettholde et tilbud lokalt. Elevtallsprognosene fra SSB 2024 viser også for kommende 10 årsperiode en nedgang i antall 15-17 åringer. Dette gjør det ytterlig vanskelig å opprettholde studiespesialisering ved Risør vgs. Å miste et utdanningstilbud kan påvirke enkelte elevers tilgang til utdanning. Vi vil se nærmere på om det er enkeltelever som grunnet geografiske forhold kan ha behov for andre tilbud.

Ved å overføre programmet til naboskolen, sikrer vi en forutsigbar og stabil utdanningsmulighet for elevene i regionen. Naboskolen kan tilby et variert programfagstilbud, som gir elevene økt valgmulighet. Videre har vi allerede

velorganiserte skyssordninger som mange elever i området benytter, noe som gjør det mulig for dem å komme til naboskolen. Det er også verdt å merke seg at en stor del av ungdommene allerede velger naboskolen som sitt primære valg. En overføring til naboskolen vil skape et forutsigbart studiespesialiserende tilbud i regionen. Dette er en langsiktig løsning som fremmer elevens beste ved å sikre både kvalitet og stabilitet i opplæringen.

Et annet moment som er vurdert, er det økonomiske aspektet ved å opprettholde et utdanningsprogram med få søkere. Ressursene blir mer effektivt utnyttet ved sammenslåing. Det foreslås å flytte det studiespesialiserende tilbudet fra Risør til Tvedestrand fra høsten 2025/2026.

Flyttingen vil kunne medføre overtallighet. Når vi skal vurdere overtallighet i denne saken vil fylkeskommunedirektøren se på personalsituasjonen på Risør vgs og Tvedestrand vgs under ett. Dette er også drøftet med organisasjonene på fylkesnivå.

Tilbud til elever med behov for individuelt tilrettelagt opplæring

Ungdom, som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har etter søknad rett til videregående opplæring, jf. Opplæringsloven §5-1. Søknadsfrist er 1. mars.

Elever med behov for fortrinn eller individuell behandling av søknaden, søker inntak til videregående opplæring i tråd med Forskrift til Opplæringslova, kapittel 4. Også elever som har behov for tilrettelegging og opplæring organisert som hverdagslivstrening har rett til å komme inn på ett av tre programområder. Søknadsfrist er 1. februar.

Alle de videregående skolene i Agder tilbyr studiespesialiserende/-forberedende og/eller yrkesfaglig opplæring. Etter ny opplæringslov kan elever i samråd med skolen planlegge å ta sin videregående opplæring på kortere eller lenger tid enn normalt. De kan også velge å fullføre videregående opplæring med utvalgte kompetansemål og gå ut med et kompetansebevis.

Søkere som har behov for inntak til en skole som er særskilt tilrettelagt på grunn av sterkt nedsatt funksjonsevne, og som har enkeltvedtak om individuelt tilrettelagt opplæring, gis fortrinnsrett til en særskilt tilrettelagt skole ved inntak til Vg1. Dersom behovet for en særskilt tilrettelagt skole er viktigst, vurderes dette foran programområdet, jf. forskriften.

Agder fylkeskommune tilbyr opplæring rettet mot hverdagslivstrening for elever med sterkt nedsatt funksjonsevne på 11 av våre videregående skoler. Skoler som tilbyr opplæring rettet mot hverdagslivstrening skal kunne gi tilbud til elever som har opplæringsmål som avviker fra nasjonale læreplaner, og som forutsetter et alternativt innhold og tilrettelegging i større deler av opplæringen. Agder fylkeskommune må ta hensyn til alle elever i forhold til nærskoleprinsippet, og det ligger også til grunn for fylkeskommunens vurdering om inntak til særskilt tilrettelagt skoler. For noen elever benytter Agder fylkeskommune de nasjonale kompetansesentrene.

For skoleåret 2024/2025 har det vært en økning av elever som er tatt inn til Agder fylkeskommunes særskilt tilrettelagte skoler. For inneværende år er det en økning til 245

elever som er tatt inn til tilbud på de særskilt tilrettelagte skolene. I årets melding fra kommunene på Agder, til fylkeskommunen 1. oktober, har dette antallet økt ytterligere. Nye søkere for skoleåret 2025/2026 ligger an til å bli 109 mot 102 søkere til inneværende skoleår.

Tabellen under viser regionvise endringer i denne elevgruppa 2020-2026. Det er usikkerhet tilknyttet hvor mange som har behov for utvidet tilbud ut over 3 år. Tallene i kolonnen for 25/26 baserer seg derfor på nye elever tilmeldt fra kommunene 1. oktober 2024, elever på 1. og 2. året som skal videre til 2. eller 3. år, samt erfaringstall på ca. 10 % som har behov for utvidet tid.

Skoleår						
Region	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26*
Øst	77	76	79	84	103	97
Setesdal	5	2	4	7	10	9
Kristiansand	68	44	57	65	87	114
Byremo	1	1	1	1	1	1
Lindesnes	19	11	14	17	22	28
Vest	17	16	20	19	22	38
Totalsum	187	150	175	193	245	287

Tabell 1: Region Øst: Tvedestrand vgs, Sam Eyde vgs. Region Setesdal: Setesdal vgs. Region Kristiansand: Vennesla vgs., KKG, Kvadraturen vgs og Søgne vgs. Region Byremo: Byremo vgs. Region Lindesnes: Mandal vgs. Region Vest: Flekkefjord vgs og Eilert Sundt vgs.

Agder fylkeskommune ønsker, i samarbeid med kommunene, Universitetet i Agder, brukerorganisasjonene, NAV, opplæringskontorene og partene i arbeidslivet, å styrke arbeidet for å sikre at elever med en funksjonsnedsettelse får gode overganger mellom utdanningsinstitusjoner, fullfører utdanning og sikres et meningsfullt arbeid.

Vi jobber med løsninger for å øke kapasiteten i de gruppene vi har i dag. Etter fylkessammenslåingen ble det gjort endringer ved at man fjernet arbeidslivtreningssgrupper og kun har tilrettelagte grupper på hverdagslivstreing. Vi ser behov for å vurdere dette på nytt nå som elevtallet øker. Dette for å gi den enkelte elev et tilbud mer tilpasset sin situasjon.

Privatskoler i Agder

Skole nr	Skole navn	Totalt
227	Akademiet Kristiansand AS	120
237	Blå Kors videregående skole Grimstad AS	72
315	Drottningborg videregående skole AS	214
316	KVS Bygland AS	85
317	Blå Kors videregående skole Øvrebø AS	112
319	KVS Lyngdal AS	393
351	Oasen Videregående skole AS	68
371	Stiftelsen Maritim videregående skole Sørlandet	58
Totalsum		1122

Tabell 2: Antall elever med ungdomsrett i private videregående skoler i Agder, skoleåret 2024/2025 pr. 24.10.24.

De private skolene rekrutterer søkere fra hele landet, men 708 av disse er elever fra Agder med ungdomsrett. Tilsvarende tall for skoleåret 2023/2024 var ca. 650.

Privatskolene melder at det vil være lite endring i antall plasser fra inneværende skoleår til skoleåret 2025/2026. Maritim videregående skole Sørlandet har søkt Utdanningsdirektoratet (UDIR) om å starte opp 30 plasser på Vg1 Teknologi- og industrifag. UDIR avslo søknaden, men skolen har valgt å klage på avslaget og venter nå på svar fra Kunnskapsdepartementet som skal avgjøre saken. Dette er den eneste endringen som kanskje kommer innenfor tilbudet ved privatskolene i Agder for skoleåret 2025/2026.

Tilbud til voksne

Det vil være et behov for ytterligere opplæringsplasser for voksne i 2025, sett i lys av ny opplæringslov, der flere voksne får rett til videregående opplæring.

I Agder, per oktober 2024, er det til sammen 346 voksne innen modulstrukturert opplæring og om lag 180 søkere som per i dag ikke har fått tilbud om oppstart i denne opplæringsmodellen. Det er i tillegg i underkant av 20 voksne som får modulstrukturert opplæring i et fengsel i Agder. For voksne utdanningssøkere, legges det opp til oppstart av tilbud innen modulstrukturert opplæring flere ganger i året.

Mer informasjon om videregående tilbud for voksne, kan leses i høringsdokumentet som ligger vedlagt saken. Forslag til konkrete endringer i tilbudet for voksne, er innarbeidet i vedlagte tabeller og sees på i en total sammen med tilbudene til ungdom.

Det ligger også vedlagt en oppdatert tabell per oktober 2024, med oversikt over antall aktive deltakere i modulstrukturert opplæring, fordelt på fagområder.

Kompetansebehov

Avsnittet som omtaler kompetansebehov i høringsdokumentet står seg fremdeles når vi er kommet til oktober. Tallene for 2024 blir ikke sammenlignbare med tallene fra 2023 før over nyttår, men når vi sjekker mot foreløpige tall for 2024, så stemmer trendene og tekstene i faggrunnlaget med det vi ser i høst. Mye er likt.

Det er likevel et par endringer som gjøres fra det som var foreslått i høringen, basert på innspill fra arbeidslivet. Noen innspill er ikke innbakt i forslaget slik det ligger nå, men vil bli vurdert nærmere når vi ser søkertallene 1.mars. Vi må tross alt ha nok plasser til alle søkerne med rettigheter.

Denne høsten har vi hatt noen konkurser og utfordringer som først og fremst rammer tømrerfaget. Det er også i dette enkeltfaget vi hadde flest unge søkere uten læreplass i år, og de fleste av disse var i Kristiansandsregionen. Vi ser derfor på det som klokt å lytte til NHOs forslag og ikke øke antall elever på vg2 tømrer i skoleåret 25/26. Vi vil følge med på dette og eventuelt gjøre justeringer for resten av perioden når tilbudsstrukturen skal revideres neste år.

Når det gjelder foreslått kapasitet på Vg2 rørlegger og Vg2 klima, energi og miljø ved Sam Eyde videregående skole, har vi fått innspill fra NHO Agder om at to klasser på Vg2 rørlegger og en hel klasse på Vg2 klima, energi og miljø blir for mye. Avdeling for fagopplæring i fylkesadministrasjonen støtter også dette. Derfor foreslås det i saken at Vg2 rørlegger reduseres til 1,5 klasse, samtidig som man legger inn 0,5 klasse Vg2 klima, energi og miljø. Det er ideelt sett ønskelig å kutte ned på halve klasser, men det er også problematisk å «produsere» åtte søkere uten læreplass, hvis det kan unngås.

Allerede i år har vi hatt en metning med antall rørleggerlærlinger: I fjor og i år har vi tegnet henholdsvis 34 og 35 lærekontrakter med ungdom i rørleggerfaget på hele Agder.

I forslag til tilbudsstruktur er det lagt inn noen klasseressurser som vi ikke har tilknyttet et spesifikt utdanningsprogram eller spesifikk skole, enda. Dette er fordi vi mest sannsynlig trenger plassene, men vi vurderer søkertallene 1.mars før vi avgjør hvor behovet ligger. Skolene våre har i dialog sagt at de er villige til å være fleksible for å avhjelpe situasjonen for skoleåret 2025/2026 der vi har en topp i elevtall. Ved en slik tilnærming har vi også muligheten til å justere hvor vi legger en økning dersom det skulle være konjunkturer å ta hensyn til når vi kommer til april.

Personalmessige konsekvenser

Endringer i tilbudsstrukturen som påvirker fordeling av elever og klasser ved skolene i Agder fylkeskommune, kan få konsekvenser for bemanningen. Slike endringer innebærer både fare for nedbemanning, en omfordeling av ansatte mellom skolene eller at det oppstår behov for å tilsette flere medarbeidere. Både endringer i ungdomstilbudet og i tilbudet for voksne vil påvirke bemanningskabalene.

Det arbeides kontinuerlig og systematisk i fylkeskommunen med å sikre best mulig forvaltning av bemanningsressursene og for å sørge for lavest mulig overtallighet. Hver skole jobber med bemanningsplanlegging fra vedtatt tilbudsstruktur til skolestart i august. Målet er å finne interne løsninger på hver enkelt skole, men hvert år oppstår likevel noe behov for omdisponering av lærerressurser mellom skolene.

HR-avdelingen i fylkesadministrasjonen har ansvaret for å koordinere arbeidet med å overføre ansatte mellom skolene eller andre virksomheter i fylkeskommunen, slik at vi får muligheten til å omplassere overtallige ansatte før vi rekrutterer nye medarbeidere. Dette må imidlertid skje i avveining mot hensynet til å sikre den kompetansen skolene har behov for. HR koordinerer og har oversikt over kompetanse til de som har blitt innrapportert som sikre overtallige, sammen med oversikten over skolenes kompetanse- og stillingsbehov. Tilsetting av undervisningspersonell og fagarbeidere ved skolene skjer i dialog med HR, slik at overtallige kan bli tilbudt stilling der kompetansen er i samsvar med skolens behov. I de tilfellene det ikke er mulig å finne samsvar mellom overtalliges kompetanse og behov i fylkeskommunen vurderes andre muligheter, f.eks. permisjon for videreutdanning. Der det ikke er mulig å finne løsning for å finne annet passende arbeid, kan resultatet bli at ansettelsesforholdet må vurderes. I løpet av vårens tilsettingsprosesser ved skolene, utlyses alle stillinger med forbehold om overtallighet og forbehold om oppstart av klasser.

Forslaget til ny tilbudsstruktur har konsekvenser for bemanning knyttet til følgende forhold:

- Økning i elevtall tilsier at vi får noe økt bemanningsbehov.

- Ny opplæringslov og fullføringsreformen gir en utvidet rett til videregående opplæring, noe som gir flere elever med ungdomsrett og voksenrett. Dette vil også på litt lengre sikt kunne bidra til et utvidet stillingsbehov.
- Økning av antall elever med behov for individuelt tilrettelagt opplæring.
- Flytting av Studiespesialiserende fra Risør kan medføre overtallighet.
- Flytting av påbyggstilbud i Kristiansand
- Flytting av Helse & oppvekst fra KKG til Vågsbygd. Her vil ansatte flytte med tilbudet.

Det er grunn til å forvente at tilbudsstrukturen generelt sett vil påvirke fordelingen av personalet på skolene til en viss grad. Den overtallighetssituasjonen som kan oppstå vil imidlertid i all hovedsak være omdisponering og omplassering av ansatte til andre skoler. Dette vil håndteres innenfor rammene av Agder fylkeskommunes overtallighetsreglement.

HR har ansvaret for å påse at overtallighetsprosesser håndteres forsvarlig og vil ha et spesielt stort fokus på å støtte skolene i prosessene for å sikre at ansatte ivaretas og trygges i overgang til en ny situasjon.

Økonomiske konsekvenser

I budsjettet for 2025 fordeles over to milliarder kroner mellom de videregående skolene basert på budsjettfordelingsmodellen. Modellen har en fast og en variabel del. Den faste delen gjelder ledelse, administrasjon og utgifter til utstyr, drift og vedlikehold. Den variable delen tar utgangspunkt i tilbudsstrukturen og fordeler midler etter en faktor pr. utdanningsprogram. Denne faktoren dekker undervisning, individuell tilrettelegging og undervisningsrelatert utgifter til drift og utstyr. Forskjell i faktoren mellom utdanningsprogram skyldes ulike fag, årsramme, timeantall, behov for tilrettelegging, drift og utstyr. Ulik faktor gir forskjellig tildeling pr. gruppe. Den variable tildelingen for en gjennomsnittlig gruppe studiespesialisering er 2,1 mill. kroner, og for en gjennomsnittlig gruppe studieforberedende 2,6 mill. kroner. Dette gir en snittpris per elev på 70 000 kroner og 87 000 kroner i full gruppe med 30 elever. Den variable tildelingen for en gruppe yrkesfag er i gjennomsnitt 1,95 mill. kroner, som gir en snittpris på 130 000 kroner per elev i full gruppe med 15 elever. Reduseres antall elever i gruppen øker pris per elev. I tilbudsstrukturen planlegges det også med halve grupper, som har halvparten av ordinært elevtall og får en økonomisk tildeling tilsvarende 65% av en ordinær ressurs. Det foreslås omkring 90 halve grupper i tilbudsstrukturen. Dette øker de økonomiske rammene med i overkant 26 mill. kroner, uten at det gir flere elevplasser.

Forslaget til tilbudsstruktur for skoleåret 2025/26 har 636,5 grupper. Dette er en økning med 1,5 grupper sammenliknet med faktisk igangsatte grupper skoleåret 2024/25. Det er imidlertid en økning på 15,5 grupper sammenliknet med fjorårets tilbudsstrukturens sak, hvor tilsvarende tall var 621 grupper for skoleåret 24/25. Sammenliknet med fjorårets er det en økning på 2 grupper forberedende kurs for minoritetsspråklige og en reduksjon på 3 grupper studieforberedende. For yrkesfag er det en netto økning på 16,5 grupper, hvor grupper for ungdom øker 25,5 og grupper for voksne reduseres med 9. Årsaken til reduksjonen i grupper for voksne knytter seg at flere søker ny modell for videregående opplæring for voksne (VOV). For elever på hverdagslivstrening videreføres tilbudet med 51 grupper. Disse er ikke lagt inn i tilbudsstrukturen.

Endringene i tilbudsstrukturen medfører en økning i utgifter på 35 mill. kroner fra 2024 til 2025. I tillegg kommer det utgifter knyttet til utvidelse, ombygging og leie av lokaler, som avhenger av endelig lokalisering av det utvidede behovet. I budsjettet for 2025 er det foreslått en innsparing på 15 mill. kroner, og 5 mill. kroner av disse er allerede innarbeidet i foreslått tilbudsstrukturen. For å møte de nye økonomiske rammene arbeides det med kapasitetsutnyttelsen, slik at det blir færrest mulig ledige skoleplasser. I videre arbeid med den 4-årig tilbudsstruktur vil følgende punkter bli vurdert og vektlagt:

1. Legge til rette for studieforberedende løp som erstatter yrkesfag løp der søkere planlegger utdanningsløp med påbygg
2. Reduksjon i antall klasser yrkesfag med studieforberedende. På sikt vurderes hele tilbudet å legges ned
3. Reduksjon i antall klasser og paralleller per skole der utviklingen tilsier det. Halve klasser brukes kun der det er nødvendig for å tilby søkere skoleplass og eventuelt der hvor det kan relateres til tilgang på læreplasser.
4. Reduksjon i antall skoler som tilbyr det enkelte utdanningsprogram ved å løse opp på prinsippet om at alle elever i studieforberedende løp skal gjennomføre alle tre skoleår på samme skole.
5. I tilbudsstrukturen vurderes prinsippene for hvor mange primærsøkere et utdanningstilbud må ha, for at tilbudet skal opprettes eller opprettholdes.
6. Vurdere å øke antall elever i grupper på yrkesfag, yrkesfag med studieforberedende og kombinasjonsklasser.
7. Vurdere den faste delen av budsjettfordelingsmodellen, som gjelder ledelse, administrasjon og utgifter til utstyr, drift og vedlikehold.

Konklusjon

Vi har kapasitetsutfordringer i enkelte regioner som følge av høye elevtall de nærmeste årene. Det er til dels store forskjeller i ulike deler av Agder. Dette utfordrer tilbudsstrukturen. Ved neste års rullering av tilbudsstrukturen anbefales det å ta utgangspunkt i den kommende rapporten fra Norconsult om skolestruktur og tilbudsstruktur.

Forslaget til tilbudsstruktur for skoleåret 25/26 medfører en økning med 1,5 grupper sammenliknet med faktisk igangsatte grupper skoleåret 24/25. Det er imidlertid en økning på 15,5 grupper sammenliknet med fjorårets tilbudsstruktursak.

Tilbudsstrukturen vil justeres og tilpasses når søkertall foreligger våren 2025.

Kristiansand, 31.10.2024

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
Fylkesdirektør for utdanning